

Čtyři sta let od vydání dvou slavných českých biblí

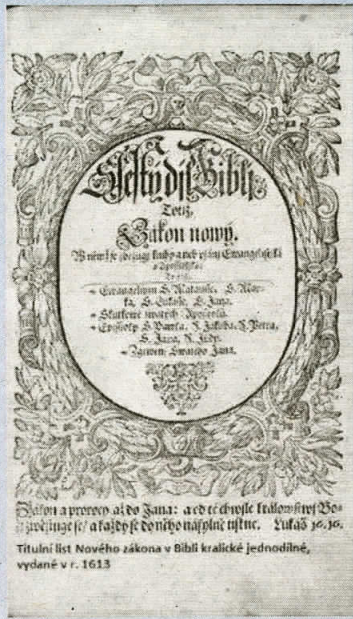
seriál
**HISTORICKÉ
UDÁLOSTI**

V roce, končícím číslovkou třináct, si připomeneme mnohá jubilea či události. K jednom z nich patří čtyřsté výročí od vydání dvou českých tištěných biblí z doby předbělohorské.

Psal se rok 1613, když se Jednota bratrská rozhodla vydat podruhé Bibli kralickou jednodílnou. První vydání „jednodílnky“ z r. 1596 s dokonalou grafickou a jazykovou úpravou sice dobře sloužilo širokým vrstvám obyvatelstva bratrského vyznání, avšak mělo jednu malou vadu. Písmo v této biblí bylo tak drobné, že mnozí věřící s chatrným zrakem je už nepřečetli. Protože Jednotě bratrské záleželo na každém čtenáři, byla vydána tato bible ve větším formátu znovu, aby „...každý ji užívatí mohl, jako lidé staří, i jiní mdlý zrak mající“.

Texty kralické jednodílnky z r. 1613 se staly základem pro další, už pobělohorská exilová vydání českých biblí, zejména Bible tzv. hallské, která vyšla poprvé v r. 1722 v Hallé.

V r. 1613 určitě potěšila věřící také ilustrovaná bible vyšlá z presů tiskáře Samuela Adama z Veleslavína.

Tento syn slavného tiskáře Daniela Adama z Veleslavína a vnuk neméně slavného Jiřího Melantricha z Aventýnu využil dědictví po svých předcích a opíraje se o vydání České bible svého děda, připravil nové vydání

Písma svatého. Na svět přišlo dílo vpravdě monumentální – jedná se o rozměrově největší předbělohorskou knihu. Grafika se v ní díky větším rozměrům musela upravit, ale biblický text a dřevořezy zůstaly nezměněné jako u melantrišských biblí z let 1570 a 1577. Jednalo se v podstatě o další, v pořadí již šesté vydání bible „Melantrišky“.

Zbožní čtenáři tak mohli znovu rozjímat nad biblickými slovy doplněnými více než stovkou krásných ilustrací, ježimiž autory byli mistr Florian Abel z Kolína nad Rýnem a italský malíř Francesco Tertio.

Kralická bible z r. 1613 patřila po Bílé hoře spolu s dalšími nekatolickými knihami k přísně zapovězeným. Ani bible Samuela Adama z Veleslavína však neměla jednoduchý osud. Melantrišské bible nebyly sice na indexu zakázaných knih, ale pod podmínkou, že některé pasáže v nich budou opraveny nebo zacerňeny.

Muzeum ve Valašském Meziříčí vlastní dva exempláře kralické jednodílnky z r. 1613 i Českou biblí Samuela Adama z Veleslavína. S jejich podrobnějšími osudy se můžete seznámit v muzejní expozici Staré tisky vpravdě, kterou najdete v zámku

Ukázka dřevořezů v České biblí Samuela Adama z Veleslavína

Kinských ve Valašském Meziříčí.

Mgr. Jiřina Fabiánová, historik MRV, Valašské Meziříčí

Foto vlevo – Titulní list *Nového zákona* v *Bibli kralické* vydané v r. 1613

Foto vpravo – Ukázka dřevořezů v *České biblí Samuela Adama z Veleslavína*